

Sjuksköterskans profession och omvårdnadens grunder

The Nurse Profession and Fundamentals of Nursing
21 hp

Programkurs

8SJG10

Gäller från: 2024 VT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Omvårdnadsvetenskap	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2021-11-01	Grundnivå	G1X
Reviderad av	Utbildningsområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Vårdområdet	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
2023-10-16	Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2022		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för hälsa, medicin och vård		

Särskild information

Kursen är den första kursen i sjuksköterskeprogrammets termin 1. I kursen ingår verksamhetsförlagd utbildning (VFU), vilken kan vara förlagd till annan ort än studieorten vilket kan innebära resekostnader för studenten.

Kursen ges för

- Sjuksköterskeprogrammet

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet på grundnivå

samt

Naturkunskap 2

samt

Samhällskunskap 1b eller 1a1 och 1a2

samt

Matematik 2a/2b/2c eller Matematik B

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Beskriva omvårdnad som teori och praktik,
- redogöra för begrepp som är centrala inom omvårdnad,
- beskriva omvårdnad som process och dess olika faser,
- redogöra för uppgifter och ansvar i sjuksköterskans profession,
- förklara grunderna för evidensbaserad verksamhet,
- beskriva begrepp inom e-hälsa,
- beskriva hälso- och sjukvårdens samt socialtjänstens uppdrag,
- förklara kunskapssynen som problembaserat lärande (PBL) bygger på,
- beskriva processer relevanta för sitt eget och basgruppens lärande.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Tillämpa omvårdnadsprocessens bedömningsfas,
- förklara hur kommunikation påverkar omvårdnadssituationer,
- redogöra för val av material och metoder och tillämpa dessa i basala omvårdnadssituationer för att tillgodose säker och trygg vård,
- identifiera kommunikationsmönster i en grupp och förklara hur dessa påverkar grupprocessen,
- tillämpa lärprocessen för det egna och basgruppens lärande,
- tillämpa problembearbetningsprocessen och visa förmåga att identifiera lärandebehov.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Motivera betydelsen av att i den kommande professionen ha en helhetssyn på människan och hennes hälsa,
- relatera egna värderingar till jämlikhetsperspektiv,
- beskriva konsekvenser av etiska ställningstaganden baserat på etiska principer, lagar och evidens,
- förstå betydelsen av självvärdering och återkoppling för professionell utveckling,
- tillämpa principer för litteratursökning och ett kritiskt förhållningssätt i val av kunskapskällor.

Kursinnehåll

Kursen utgörs av omvårdnadsvetenskap 21 hp. I omvårdnadsvetenskap ingår

professionens värdegrund som tillsammans med teoretisk kunskap och beprövad erfarenhet lägger grunden för sjuksköterskans omvårdnadshandlingar. I denna kurs ingår även ett interprofessionellt moment; "Professionalitet i hälso- och sjukvård samt socialtjänsten" (6 hp). Detta moment genomförs integrerat utifrån ett omvårdnadsperspektiv och tydliggör sjuksköterskans omvårdnadsansvar.

Sjuksköterskeprofessionen

- professionens historia och utveckling
- sjuksköterskans ansvar och uppdrag
- hälso- och sjukvårdens samt socialtjänstens uppdrag och ansvar
- professioner inom hälso- och sjukvård samt socialtjänsten
- introduktion till professionellt förhållningssätt inom omvårdnad
- basal omvårdnad
- omvårdnadsprocessen med fokus på bedömningsfasen
- informatik och e-hälsa

Omvårdnadens vetenskapliga grund

- centrala teorier, begrepp och modeller i omvårdnad
- sjuksköterskans kärnkompetenser med fokus på evidensbaserad vård
- personcentrerad vård och samverkan i team
- teorier om verbal- och icke-verbal kommunikation
- hälsobegrepp och salutogent förhållningssätt
- vetenskaplighet och vetenskapligt förhållningssätt

Etik inom omvårdnad

- sjuksköterskans etiska förhållningssätt
- etik och prioriteringskunskap i vården
- jämlikhet utifrån diskrimineringsgrunderna

Säker vård

- lagstiftningen inom hälso- och sjukvård och socialtjänst
- metoder för att genomföra säker vård vid basal omvårdnad

Lärprocesser i hälso- och sjukvården

- teoretiska modeller för lärprocesser
- kunskapssyn inom evidensbaserad verksamhet
- problembaserat- och interprofessionellt lärande och grupprocesser

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen. Medicinska fakultetens utbildningar samverkar under utbildningstiden i återkommande interprofessionella moment. Interprofessionellt lärande innebär att studenter från flera professioner lär med, om och av varandra. Denna arbetsform stimulerar och stödjer studentens utveckling av professionell kompetens, samt förbereder studenten för interprofessionellt lagarbete och samverkan i den kommande yrkesutövningen.

Arbetsformer i denna kurs är basgrupp, färdighetsträning, föreläsning, seminarium, studiegrupp och verksamhetsförlagd utbildning.

Examination

Kursen examineras genom individuella skriftliga studieuppgifter, seminarier och individuell klinisk examination.

Därutöver krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen. Med aktivt deltagande menas att studenten bidrar med arbete, inspel och/eller egna reflektioner med relevans för uppgiften. Formativ bedömning sker kontinuerligt inom de obligatoriska momenten. Dessa är basgrupp, seminarium, färdighetsträning och verksamhetsförlagd utbildning.

Resurskrävande examinationer är begränsade till fem gånger. Resurskrävande examination i denna kurs är basgrupp.

Vid underkänt betyg på verksamhetsförlagd utbildning får student göra detta moment ytterligare endast en gång.

Studieuppgift får genomföras ett obegränsat antal gånger, av studenter som inte uppnått godkänt resultat.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Detta gäller även bedömning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Tidpunkt bestäms i varje enskilt fall men kan ske endast när lärare, handledare och VFU-plats finns att tillgå.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avbrytande av VFU

En student kan komma att få avbryta den verksamhetsförlagda utbildningen i förtid och bli underkänd om det finns en påtaglig risk för att studenten på grund av grov oskicklighet riskerar att skada en person i verksamheten, t.ex. elev, patient eller motsvarande. Studenten får inte delta i den verksamhetsförlagda utbildningen på nytt innan examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som krävs för att inte riskera att skada en annan

person. En student har rätt till maximalt två sådana kontrolltillfällen.

Under förutsättning att det finns tillräckligt underlag för bedömning av studentens prestationer under verksamhetsförlagd utbildning i relation till kursens mål får betyg sättas även om studenten har varit delvis frånvarande från den verksamhetsförlagda utbildningen eller avbrutit den i förtid.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för sjuksköterskeprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.